

نہ گہرین ب دستہ ئینانا

بیہنفرہ ہی

نقیسین

أبو عبدالله دلوغان محمود سندی

کیبورڈ

سلام سندی

دیزاین

خلات گوللی

ژبہ رهمی مالپہری پینوس

دی جاوا بیھن فرہی ب دہست خو قہ ئینی ؟

ب راستی ئەم ھەمی موسلمان پیندقی ئارامیی و بیھن فرہیی نہ ل ھەمی دەما ، و ل قی دەمی پتر ل سەر مروقی دوپات دبت مروقل وان ئەگەران بگەرھن ئەوین قی چەندی ل دەف مروقی پەیدا دکەن ، و باشترین زانایی قەکولین ل سەر قی چەندی کری زانایی مەزنە : **أبو العباس تقي الدين بن تيمية** - خودی دلوقانیی پی بہت - ، دیبژت : ھندەک تشت دبن ھاریکار بو بەندی ل سەر ب دہست قہ ئینانابھین فرہیی :

ئیک : شەھدەکیی ب ھندی بدەت کو خودی تعالی چیکەری کارین بەندانە ، و چیکەری لقینین وان و راوہستیانین وان و ھەسکرین وان ، ئەو چەندا وی ھەسکر دی دبیت و ئەو چەندا وی ھەسنەکری نابیت ، جیھانا سەری و بنی چ تشت نالغن ئیلا ب ھەسکرنا وی ، قیجا بەند ئامیرنە ، و بەری خو بدە وی ئەوی ل سەر تە دەستھەلاتکرین (کو خودی یە) و بەری خو نەدە کارین وان ب تە ، تو دی ئارام بی ژ ھەم و کوفانا .

دوو : و بەری خو بدەت گونەھین خو ، و ھندی خودی یە ئەو یین ل سەر وی دەستھەلاتکرین ژبەر گونەھین وی وەکی خودی تەعالا کوتی : **وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ . الشوری : ۳۰) .**

رامان : و نینە نەخوشیەک بیئە سەری وە ئیلا ژبەر وی چەندی یە یا دەستین وە کری و ل گەلەکی ژی دبورت .

قیجا ئەگەر بەندی شەھدەکی دا کو ھەر تشتەکی بیت سەری وی ژ خرابیی ژ ئەگەری گونەھین وی یە دی خو ب تەوبی و داخازا گونەھ ژبەرنی قە مژیل کەت ، و نامینت ب نە کامیا وان و خەبەر گوتنا وان و گازندین وان قہ .

ئەگەر تە بەند دیت قەسا دیبژت خەلکی ئەگەر نەخوشی گەھاندنی و ل نەفسا خو نازفرت ب گازندە و داخازا گونەھ ژبەرنی ، تو بزائە نەخوشیا وی نەخوشیە کا ب دروستی یە ، و ئەگەر تەوبە کر و داخازا گونەھ ژبەرنی کر ، و گوت : ئەقہ ژبەر گونەھین منە ، دی

دہر بارہی وی بن خوشی ، عہلیی کوری ئہ بو گالی گوت - گوتہ کا ب بہایہ ژ ناخفتنی
 - بلا بندی چ ہیٹی نہ بن ژبلی خودی ، و بلا بہند ژ چ تشتی نہ ترست ژبلی گونہا .
 و یا ژ وی و ژبلی وی ہاتی فہ گواستن : نینہ بہ لایہک ہاتب ت خار ئیلا ژ ئہ گہری
 گونہہی یہ ، و نہ ہاتیہ را کرن ئیلا ب تہوبی .

سی : و بہند شہ ہدہ کیی بدہت ل سہر وی خہلاتی جوان ئہوی خودی سوز پی دای بو
 وی یی ببورت و بیہن فرہہ بت ، وہ کی خودی تعالی گوتی : **وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ**
عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . الشوری : ۴۰) .

رامان : و خہلاتی خرابیی خرابیہ کہ وہ کی وی ، فیجا ہر ئیکی ببورت و قہنجیی بکہت
 کریا وی ل دہؤ خودی یہ ہندی ئہوہ حز ژ زوردارا ناکہت .
 و ل دہمی خہلک بہرامبہری نہ خوشیی سی بہش بوون :

- زوردارہ پتر ژ مافی خو دہت .

- نافنجیہ ہندی مافی خو دہت .

- قہنجیکارہ دبورت و مافی خو دہیلت .

ئہؤ ہہرسی بہشہ دفی ئایہتی دا بہحسکرن ، یی ئیکی نافنجیہ ، و یی نافہراستی بو
 بہریکانہ کہرانہ ، و دوماہیکی ژی بو زوردارانہ .

و دی ل گازیازا گازیکہری نامادہ بت ل روژا قیامہتی : بزائن ئہو رابن ئہوین کریا وان
 کہفتین دہف خودی .

کہس نارابت ژبلی وان ئہوین لیبورین کرین و قہنجی کرین ، و ئہ گہر شہ ہدہ کی دگہل
 فی چہندی دا ب چونا کریی ژ ئہ گہرا تولقہ کرنی و ماف و ہر گرتنی دی بیہن فرہہی و
 لیبورین ل سہر سٹک بن .

چار : و ئہو بزانت ئہ گہر وی لیبورین کر و قہنجی کر ئہ قہ دی پاقریا دلی بہرامبہر براین
 وی و پاقریا وی ژ غشی و کہرب فہ بوونی و داخازا تولقہ کرنی و قیانا خرابیی ب دہست
 وی فہ ئینت .

و دى هند شريناهيا ليبورينى ب دهست فه ئيت كو خوشيا وي و مفايى وي زيده بيت ب لهز (ل دنيايى) و پاشى (ژى ل ئاخره تى) ، (دى ئەفۇ مفايه پتر بت) ژ مفايى ب دهست فه بيت ژ بهر تولفه كرنى ب گه لهك قاتا ، و دى چت دبن گوتنا خودى فه ((وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ)) . دى خوشتقى بت بو خودى ، و دى دهست و دارى وي بت دهست و دارى وي كهسى نه وي دهره مهك ژى هاتى ستاندى و ب هزاره ها دينارا بو كرينه پي گوهورك .

ل وي دهى دى كهيفا وي ب وي چهندي ئيت نهوا خودى ل گهل كرى كهيفه كا مهزن .

پينج : و بلا بزانت نينه ئيكي تولفه كرت بو نهفسا خو ئيلا نهفۇ چهنده دى رسواى يه كى ل دهف وي پهيدا كهت كو نهو ب نهفسا خو ببينت ، نه گهر ليبورين كرى دى خودى وي خورت كهت ، و نهفۇ چهنديه راستگويى راستداناي (ئانكو پينغه مبهري صلى الله عليه وسلم) به حسكرى ل دهى گوتى ((وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا)) .

((رaman : نينه خودى تشتهك ل بهنده كى زيده كرت ب ليبورينى ژبلى خورتى)) .

و نهو خورتيا ب دهست وي فه هاتى ب ليبورينى ب مفاتره بو وي ژ وي خورتيا ب دهست وي فه هاتى ب تولفه كرنى ، هندی نهفويه خورتيه ژ دهرفه ، و نهو دنافا دا رسوايى پهيدا دكهت ، و ليبورين رسوايه ژ نافدا ، و خورتى ب دهست فه دئيت ژ نافدا و ژ دهرفه .

شش : نهفه - ژ مهزنترين مفايانه - و بزانت كو جزا ژ توخى كارى يه ، و نهفسا وي زورداره و گونه هكاره ، و ههر ئيكي ل خهلكى ببورت دى خودى لى بورت ، و يى ل خهلكى نه گرت خودى ژى لى ناگرت ، فيجا نه گهر زانى كو ليبورينا وي بو وان و لينه گرتن وقهنجيا وي دگهل خرابيا وان بو وي نه گهره كه خودى ژى وهكى فى جزاى بدهتى ، ژ نفسى كارى وي ، ل وي ببورت و ل وي نه گرت و قهنجيى ل گهل بكهت

دگهل گونہہین وی ، ل وی دہمی دی بئهن فرہہیا وی و لیبورینا وی ل سہر وی ب سانہہی کہفت .

و ئەفہ بہسہ بو خودان عہقلی بیت مفا .

حہفت : بزانت ئەگەر وی نہفسا خو مژیل کر ب تولفہ کرنی و داخاز کرنا بہرامبہری فہ ، دی دہمی وی بورت ، و دی دلّ وی دابہش بت ، و دی ہند بہرژہوہندی ژئی چن نہشیت ب دەست فہ بینت ، و دبیت ئەفی چہندی نہخوشی ل سہر وی مہزنکرت ژلایی وانفہ ، فیجا ئەگەر لیبورین کر و ل وان نہگرت دی دلّ وی و لەشی وی فالہبت بو بہرژہوہندیین وی ئەوین ل دەف وی فہ گرنگتر ژ تولفہ کرنی .

ہہشت : و تولفہ کرنا وی و ماف ستاندن و سہر ئیخستنا وی بو نہفسا وی ، ہندی پیغہمبہرہ - **صلی اللہ علیہ وسلم** - چ جارا بو نہفسا خو تول نہ ستاندیہ ، ئەگەر ئەفہ چیترین چیکریمی خودی و ب قہدرترین ئیک بت ل دەف خودی چ تول نہ فہ کرن بو نہفسا خو ، و دگهل ہندی نہخوشیا وی نہخوشیا خودی یہ ، و گریدای ب مافین دینی فہ ، یہ و نہفسا وی باشترین و پاقرترین و چیترین نہفسہ ، و دیرترین نہفسہ ژ رہوشتی کریت ، و ژ ہہژبترین نہفسہ ب رہوشتی جوان ، دگهل فی چہندی چ تول نہ فہ دکرن بو نہفسا خو .

فیجا چاوا ئیک ژ مہ دی تولی بو نہفسا خو فہکەت و ئەو زاناترہ ب وی و وان خرابی و کیماسیین تیدا ؟

بہلی زہلامی زانا نہفسا وی ل دەف وی فہ نہ بہرامبہری ہندی یہ کو تولی بو فہکەت ، و چ ریژر ل دەف وی نینہ ہہتا وی ب سہر بیخت .

نہہ : و ئەگەر نہخوشی گہہشتی سہرا وی چہندا بو خودی کری یان ل سہر وی چہندا فرمان بی لی ہاتی کرن ژ گوہدانا وی و پاشقہلیدانا ژ نہ گوہدانا وی ، پیدفیہ بیہنا خو فرہہ بکەت ، و تولفہ کرن بو وی نینہ ، چونکہ نہخوشی یین گہہشتینی د ریکا خودی دا ، فیجا کری یا وی ل سہر خودی یہ ، ژبہر ہندی ل دہمی مجاہدین د ریکا خودی دا

خوینا وان و مالی وان چوی ، نه بریکار کرینه ، چونکه خودی نه فسا وان و مالی وان یی ژئی کری ، فیجا بهال سهر خودی یه نه ل سهر بهندا ، فیجا هر ئیکی بهایی خو ژ وان بخازت نهوی چ بهال دهف خودی نامینن ، فیجا هر ئیکی تیچونا وی دریکا دابت ، خودی دی بو وی بهدهل فه کهت .

فیجا نه گهر نه خوشی گه هشتینی ل سهر نه خوشیه کی بلا ب گازندا بزفرت ل نه فسا خو ، و ل دهمی گازندا ژ نه فسا خو دکهت دی ژ هندی مژیل بت رابت گازندا ل هندهک دی بکهت ، فیجا نه گهر نه خوشی گه هشتینی سهره بههره کی بلا نه فسا خو فیرکهت بیهن فرهی ، چونکه گه هشتتا بههرا تشته کی ژ بهری وی چهندی ژ بیهن فرهی ته حل تره ، فیجا هر ئیکی بیهنه خو فرهه نه کهت ل سهر گهر ماتیا نیثرویا و بارانا و بهفری و زه همتا وهغرا و دزین ریکا ، وی چ پیدفی د بازارگانی دا نینه .

و نه فه تشته کی بهرنیاسه ل دهف خه لکی : هر ئیکی راستگو بت دهربارهی خاستنا تشته کی ژ تشتا دی هند بیهن فرهی مهزیخت بو ب دهست فه ئینانا فی تشتی نه اندازهی راستیا وی سه بارهت داخازیا وی .

دهه : و بزانت کو خودی یی ل گهل نه گهر بیهنه خو فرهه کر ، و چه ژیکرنا خودی بو وی یه نه گهر بیهنه خو فرهه کر و رازی بوونای ژی بو وی یه ، و هر ئیکی خودی ل گهل وی بت دی همی جورین نه خوشی و زیانا ژئی دت پاش کهسهک ژ بهندا نه شبت ژ وی بدهت پاش ، خودی تهعلا دبیژت : **وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . سورة الأنفال :**

۴۶ - .

و بیهنه خو فرهه بکن هندی خودی یه یی ل گهل بیهنه فرهه .

و خودی تهعلا دبیژت : **وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ - سورة ال عمران : ۱۴۶ .**

رامان : و خودی چهز ژ بیهنه فرهه دکهت .

یازده : و بزانت کو بیهنه فرهی نیثا باوهریی یه ، فیجا بلا باوهریا خو پارچهیه کی نه مهزیخت دهربارهی سهر ئیخستنا نه فسا خو ، فیجا نه گهر بیهنه خو فرهه کر نه فه باوهریا

خو پاراست ، و پاراست ژ کیماتیی ، و خودی بهره‌فانیی ژ وان دکهن ئه‌وین باوهری
ئیناین .

دووزده : شه‌هده‌کیی بدهت کو بیهن فره‌هیا وی حوکمه‌که ژ وی بو سهر نه‌فسا وی ، و
شکاندن و شیانه بو وی ، و ههر جاره‌کا نه‌فس شکه‌ستی بت ل گهل وی چ هیثیقین
هندی نابن وی بکهت بهندی خو ، و باقی‌ت د تیبه‌ران دا ، و ههر جاره‌کا گوهدار بوو بو
وی و شکه‌ستی بت ل گهل وی ، به‌رده‌وام دی مینت پیثقه هه‌تا تی دبت ، یان ژی
دلوفانیه‌ک ژ ده‌ف خودانی وی بگه‌هتی ، نه‌گهر به‌س د بیهن فره‌هیی دا شکاندنا نه‌فسا
وی و شه‌یتانی وی هه‌با ، ل وی ده‌می دی ده‌سته‌ه‌لا‌تداریا دلی دیار بت و دی له‌شکه‌ری
وی جیگیر بت ، و دی که‌یفا وی ئیت و دی دوژمنی که‌ته دهر .

سیزده : و دقی‌ت بزانت نه‌گهر بیه‌نا خو فره‌ه کر خودی دی پشته‌فانیی وی بت فیجا
خودی بریکاری وی یه‌یه یی بیه‌نا خو فره‌ه بکهت ، و دی زورداری وی ئیته ره‌وانه‌کرن
بال خودی فه ، و ههر ئیکی نه‌فسا خو ب سهر بیخت خودی دی وی هیلت ب هیثیا
نه‌فسا وی فه ، فیجا کانی ئه‌وی خودی هاریکاری وی و باشترین هاریکار و ئه‌وی نه‌فسا
وی هاریکاری وی بت ئه‌وا پیچینه بوو ترین هاریکار و لاواز ترین .

چارده : هندی بیهن فره‌هیا وی یه‌ل سهر وی ئه‌وی نه‌خوشی گه‌هاندیی و هه‌لگرتنا وی
یه بو فی چندی دی بت نه‌گه‌ری زفرینا هه‌فرکی وی ژ زورداریا خو ، و په‌شیمان بوونا
وی و داخازا لیبورینا وی ، و گازندین خه‌لکی بو وی ، و دی زفرت پشتی ئیشاندا وی
ب شهرم و په‌شیمان ل سهر چهندا وی کری ، به‌لکو دی بت سه‌میان بو وی .

ئه‌فه‌یه رامانا گوتنا خودی : **ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ
حَمِيمٌ ، وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ .** سورة فصلت : ۳۴ - ۳۵

رامان : پالده ب وی چهندا ژ ههمیی جوانتر ، فیجا نهوی دناقبهرا ته و وی دا دوژمناتی ههروه کو نهو دوستهکی خوششقی * و کهسهک ناگهتی ژبلی وان نهوی ن بیهنا خو فرههکرین و کهسهک ناگهتی ژبلی وی نهوی خودان بههره کا مهزن .

پازده : دبیت تولفه کرنا وی و بهرامبهر کرنا وی بیت جهی زیده کرنا خرابیا ههفرکی وی ، و ب هیژ کهفتنا نهفسا وی ، و هزر کرنا وی بو ههمی جورین نه خوشیی کو بگه هینتی ، کا چاوا بهرچافه ، نه گهر بیهنا خو فرههکر و لی بوری دی ئیمن بت ژ فی زیانی ، و کهسی عاقلدار زیانا مهزنتر ناههلیژیرت ب پالدا نا ئیکه کیمتز .

و چهند جارا تولفه کرنی و بهرامبهر کرنی خرابی ئیناینه خودانی وی نه شیا به پالدهت ، و چهند نهفس و سهروکاتی و پاره چوینه نه گهر زورداری لیکری بیهنا خو فرهه کرنا دا مینن .

شازده : ههر ئیککی بهردهوام تولفه کرنی بکهت و بیهنا خو فرهه نه کهت ههر دی کهفت زورداری دا ، هندی نهفسه ب تنی ل نه ندازی دادیی ناراههستت نه ب زانین و نه ب چهسکرن ، و دبیت لاواز بیت ژ نه ندازی ل سهه نه ندازی دروست ، هندی کهرب فهبوونه خودانی خو دهردئیخت ژ سنوره کی کو خودانی وی نزانت کا چ دکهت و چ دبیزت ، ل دههه کی نهو زورداری لیکریه و یی ل هیثیا سهه کهفتنی و خورتیی ، زفری زوردار و یی ل هیثیا فیلا و سزای یه .

ههفده : و نهف زورداری لیکریه یه بوویه نه گهر یان بو ژبیرنا گونه هین وی یان بلند بوونا پلهیین وی ، و نه گهر تول فه کر و بیهنا خو فرهه نه کر ، نابت ژبهر بو گونه هین وی و نابت بلند کهر بو پلهیا وی .

ههژده : هندی لیبورینا وی و بیهن فرههیا وی یه مهزنترین لهشکهرن بو وی ل سهه ههفرکی وی ، فیجا ههر ئیککی بیهنا خو فرهه بکهت و ببورت ، بیهن فرههیا وی و لیبورینا وی دی بت نه گهر بو رسوا بوونا دوژمنی وی و ترسا وی ژ وی و ژ خهلکی ، هندی خهلکه بی دهنگ نابن ژ ههفرکی وی ، نه گهر خو نهو بیدهنگ ژ ی بوو ، فیجا

ئەگەر تول قەكر ئەف چەندە ھەمى چو ، ژبەر ھندى تو دى بىنى پترىنى خەلكى ئەگەر خەبەر گوتن ئىكە دى و نەخوشى گەھاندى ھەسەكەت ب دروستى وە بەكەت ، فېجا ئەگەر بەرامبەر بھ ئىنا دى تەنابت و گرانىە كى ئاقت ئەوا وى ددیت .
 نوزدە : ئەگەر ل ھەفركى خو بورى نەفسا ھەفركى وى دى ھزر كەت ئەو د سەرى وى داىە ، و ئەو ب سەر وى فايدە بوو ، و بەردەوام دى نەفسا خو بىنت دبن ياوى دا .
 و ئەفە بەسە قەدر و بەھا بو لىبورىنى .

بىست : ئەگەر ئەو لىبورى و لى نە گرت ئەفە خېرەكە ، دى خېرەك و باشىەكا دى پەيدا كەت ، و ئەفە دى ئىكە دى پەيدا كەت و ب فى رەنگى ، فېجا بەردەوام دى باشى و خېرىن وى د زىدەبوونى دابن ، چونكە خەلاتى باشى باشىە ، كا چاوا سزايى خرابىي خرابىە پشتى وى و دبىت ئەف (لىبورىنە) بىت ئەگەرى قورتال بوونا وى و سەرفەراز بوونا وى يا بەردەوام و ئەگەر تولقەكر و خو ب سەر ئىخست ئەف چەندە دى چت .
 د . ك . **جامع المسائل لشيخ الإسلام ابن تيمية : ۱ / ۱۶۸ - ۱۷۴ .**

ب راستى ئەف ئاخفتىن زىرىن ھەر ئىك بەرامبەرى لولو مەرجانەكى يە بەلكو پتر ، ژ فى زانايى ھەر تىشتىن ب بەھا مە ژى دبىت ، و چ سەىراتى نىنە تىشتىن ب فى رەنگى مەزن ژ زلامىن ب فى رەنگى مەزن پەيدا بن .

و ب راستى ھەر ئىك ژفان خالا پىدفى ھزر كرنەكا مەزنە و كارپىكرنى و خو فېركرنى يە ، چونكە ب تاىبەتى ل فى دەمى ھەمى نەخوشى و ئىش يىن پەيدا بووین و گەلەك جارا زوردارى ل مروفى دئىتە كرن يان بىبەختىەك يان گوتنەكا كرىت ، فېجا ئەگەر مروف فان خالا دوبارە و سى بارە و پتر بخوینت ل وى دەمى دى بو مروفى بن ھارىكار مروف بىھنا خو فرەھ بەكەت و لىبورىنى ل دەف خو پەيدا بەكەت .

و ئەف خالىن شىخى گوتىن ھەر ئىك پىدفى دەمەكى يە مروف كارى پى بەكەت و نەفسا خو ل سەر مەشق بەدەت داكو نەرم بت و ھەفسارى وى بىتە كىشان بو باشىا دىنى وى و دىنبايا وى و دا فېر بىتتە بىھن فرەھىا كەرى و حىشتى ، بەلكو ئەگەر ژى بىت پتر !! .

هندهك گوتین سلهفا دهبارهی بیهن فرهیی :

عومهری کوری خهتابی - رضی الله عنه - گوت :

باشترین زیان ئەم گههشتینی ب بیهن فرهیی بوو ، و ئەگەر بیهن فرهی زهلام با دا مهرد بت .^(۱)

عهلیی کوری ئەبو تالیی - رضی الله عنه - گوت :

((بزانی بیهن فرهی ژ باوهریی وهکی سهری یه بو لهشی ، ئەگەر سهه هاته برین لهش نامینت (و دی مرت))

و پاشی دهنگی خو بلندکر و گوت :

((بزانی وی چ باوهری نینه یی بیهن فرهی نهبت)) .^(۲)

---

(۱) رواه ابن أبي الدنيا في الصبر : وعلقه البخاري في صحيحه : ۱۱ / ۳۰۳ ،

وأبو نعیم في الحلیه : ۱ / ۵۰ .

وفي أخبار أصبهان : ۲ / ۱۶۵ - ۲۷۶ .

وابن المبارك في الزهد : ۶۱۰ .

و وکیح في الزهد : ۱۹۲ .

وأبو مسهر في نسخته : ۷۳ .

وابن حجر في تغلیق التعلیق : ۵ / ۱۷۲ .

(۲) هامش : عدة الصابرين و ذخيرة الشاکرين .

رواة وکیح في الزهد : ۱۹۹ .

وابن أبي الدنيا في الصبر : ۸ .

وابن أبي شيبه في الإيمان : ۱۳۰ .

والدينوري في المجالسة : ۳۰۹ .

وعبدالرزاق في المصنف : ۲۱۰۳۱ .

وأبو نعیم في الحلیه : ۱ / ۷۵ - ۷۶ .

والعدني في الإيمان : ۱۵ .

والقاضي عیاض في الإلماء : ۲۱۴ - ۲۱۵ .

واللالکائي في أصول اعتقاد أهل السنة والجماعة : ۱۵۶۹ .

و گوت :

بیہن فرہی سیارہ کہ ((لُی سیار بوویو کہ)) ناکہفت .^۳

و حسہنی - خودی دلوقانی پی بہت - گوت :

ہندی بیہن فرہیہ خزینہ کہ ژ خزینین باشیی ، خودی نادہت کہسہ کی ژبلی وی ٹہوی

بہرینز بت ل دہف وی .^۴

مہیونی کوری میہرانی گوت :

((کہسہ نہ گہشتیہ باشیہ کا مہزن چ پیغہمبہرہک بت یان دبن دا ئیلا ب بیہن

فرہیہ^۵))

سلیمانی کوری قاسمی گوت :

ہر کارہک خہلاتی وی دئیت زانینی ژبلی بیہن فرہیہ ، خودی تعالی گوت : **إِنَّمَا يُوفِّي**

الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ . الزمر : ۱۰ .

رامان : ہندی بیہن فرہن کریا وان دی ئیتہ دانی بی ہژمار .

گوت :

وہ کی ئافا بہردہوام بیت و بوش .

---

۳) ل تہخریجا بوری بزفرہ .

۴) رواہ ابن أبي الدنيا في الصبر : ۱۶ .

۵) رواہ البيهقي في شعب الإيمان : ۷ / ۲۱۲ .

وابن عساكر في تاريخ دمشق : ۴۵ / ۲۳۰ / ۲۳۱ .

وأبو نعیم في الحلیہ : ۵ / ۲۹۸ .

وابن أبي الدنيا في الصبر : ۲۲ .

عومەری کوری خەگابی - رچی الله عنھ - گوت :

ئەگەر بێھن فرەھی و سوپاسی کرن دوو حیشتز بان بو من نەخەم بوو ئەس ل کیش وان
سیار بام .^(٦)

ھاتە گوتنی بو ئەحنەفی کوری قەیسى :

نەرمى چیه ؟

گوت : تو پچە کى بېھنا خو فرەھ بکەى ل سەر وى چەندا تە پى نەخوش .^(٧)
وہى گوت :

د حیکمەتى (و کاربنە جھى) دا یى ھاتى نقيسين :

دوماھیکین ھیثیا (و بەر ھەما) سى نە :

- بەرھەمى نەفامىی و ھستیانە .

- بەرھەمى نەرمى ئارامیە .

- بەرھەمى بېھن فرەھى ب دەست ڤە ئینانە .^(٨)

ھندە کا ژ سەلەفا دەربارەى گوتنا خودى (فصبر جمیل) گوت :

ئەوى تو چ گازندا نەکەى بو چ کەسى .^(٩)

عەمرى کورى قەیسى گوت :

---

(٦) رواة ابن أبي الدنيا في الصبر : ٧ .

(٧) رواة ابن أبي الدنيا في الصبر : ٧٢ .

وابن شاهين في الترغيب في فضائل الأعمال : ٢٤٦ .

وابن عساكر في تاريخ دمشق : ٢٤٠ / ٣٣٠ .

(٨) رواة ابن أبي الدنيا في الحلم : ٧١ .

(٩) رواة البيهقي في شعب الإيمان : ٧ / ٢٢٠ .

و روى ابن أبي حاتم في تفسيره : ١١٣٩٩ .

((فِصْرٌ حَمِيلٌ)) نَانِكُو رَازِي بُوُو ب بَه لَآيِي وَّ خُو تَه سَلِيْم كَرْنَه . (۱۰)

قَه يَسِي كُورِي حَه جَجَاجِي دَه بَارَهِي گُوتِنَا خُودِي ((فَاصْبِرْ صَبْرًا حَمِيلًا)) گُوت :

خُودَانِي بَه لَآيِي ب وَي رَه نَگِي دِنَا فِ خَه لَكِي دَا ب ت نَه نِيْت نَاسَكُرْنِي كَا كِيَه . (۱۱)

ب فِ رَه نَگِي مَه دِيْت كَا بِيَهِن فَرَهِي و نَارَامِي و خُو گَرْتَن و نَه بُوُونَا كَه رِبِي و بِيَهِن

تَه نَگِي د گُوتِنِيْن سَه لَه فَا نَدَا ، و نَه وَا ن چَه نَد گَرْنَكِي

دَدَا فِ چَه نَدِي ، بَه لِي مَه - ژِبَلِي وَي يِي خُودِي دَلُوفَانِي پِي بَرِي - نَه فِ چَه نَدَه يَا ژِبِير

كُرِي بَه س نَه م دژِيْن ب تُولَقَه كَرْنِي و تُولَسَا نَدْنِي و

بَه رَا مَبَه ر كَرْنِي و بَرْنَا مَافِي خُوب دَرُوسْتِي ، و خُورْتِيَا نَه فَسِي و ب هِيْز كَه فَتْنَا وَي و سَه ر

بَلَنْدِيَا وَي مَه يَا ژِبِير كُرِي ، و ل دَه ف مَه فَه

بَلَا نَه م ل دَه ف خَه لَكِي رَسُوَا نَه بِن بَلَا هَه ر نَه م د نَه فَا سَا خُودَا و ل دَه ف خُودِي رَسُوَا بِن

ب رَاسْتِي بِيَهِن فَرَهِي بَاشِيَه كَا مَه زَنَه و

سَالُو خَه تَه كِي نِيْكَانَه يَه و پِيْدَفِي مَه شَقِي و خُو فِيْر كَرْنِي يَه - كَا نَه و زَه لَامِي ل فِ دَه مِي و

نَه فِ سَالُو خَه تَه ب دَرُوسْتِي ل دَه ف هَه ب ت ژ كِيْبَرِيْتِي سُوْر كِيْم تَرْن - .

وَه كِي پِيْغَه مَبَه رِي صَلِي اللّٰه عَلِيَه و سَلَم گُوتِي : **وَمَا أُعْطِيَ أَحَدٌ عَطَاءً خَيْرًا وَأَوْسَعَ مِنَ الصَّبْرِ**

(۱۲)

---

(۱۰) رواة ابن أبي الدنيا في الصبر : ۱۱۶ .

(۱۱) رواة ابن أبي الدنيا في الصبر : ۱۱۵ .

وابن عساكر في تاريخ دمشق : ۴۹ / ۳۷۶ .

والحكيم الترمذي في نوادر الأصول .

(۱۲) رواة البخاري في صحيحه : ۱۴۶۹ . ومسلم في صحيحه : ۱۰۵۳ .

وأبو داود في سنة : ۱۶۴۴ . والترمذي في سنة : ۲۰۲۴ .

وأحمد في المسند : ۳ / ۱۲ - ۴۷ - ۹۳ . ومالك في الموطأ : ۷ .

والدارمي في سنة : ۱۶۴۶ . هامش عدة الصابرين : ۱۱۲ - ۱۱۳ .

رامان : نههاتيه دانى دانه كا باشتر و بهرفره تر ژ بيهن فرهيى .

نانكو هندي نهؤ سالوخه تهيه دانه كه ژ دهؤ خودى و باشترين و بهرفره ترين دانه ، و ب دهست فه ئينانا بهندي بو فى چه ندى ب دهسته ئينانه بو باشترين و بهرفره ترين تشت .
نه بو عليى دهقاق گوت :

پيناسا بيهن فرهيى : مروؤ چكا ل قهدهرى نه دت ، بهلى ئاشكه را كرنا بهلايى نه ب رهنكى گازده نه دژى بيهن فرهيى يه .^(۱۳)

نه بو به كرى كورى عياشى گوت : ل ده مى پرسيار ژى هاتى كرن :- وما الشجاعه ؟
قال : صبر ساعه .^(۱۴)

دليرى چيه ؟

گوت بيهن فرهيا ده مه كى يه .

((الشجاعة صبر ساعة))

((الشجاعه صبر ساعه))

سبحانك اللهم وبحمدك ، أشهد ألا إله إلا أنت أستغفرك وأتوب إليك .

نقيسين : أبو عبدالله دلوفان محمود السندي

۸ / ذو القعدة / ۱۴۳۷ ژ ديروكا مشهختى بهرامبهري - ب دهستيري خودى - :

۱۱ / أغسطس (۸) / ۲۰۱۶ ژ ديروكا فهلهينى .

---

(۱۳) رواة ابن أبي الدنيا في الصبر : ۵۱ .

(۱۴) عدة الصابرين و ذخيرة الشاكرين : ۱۱۳ .